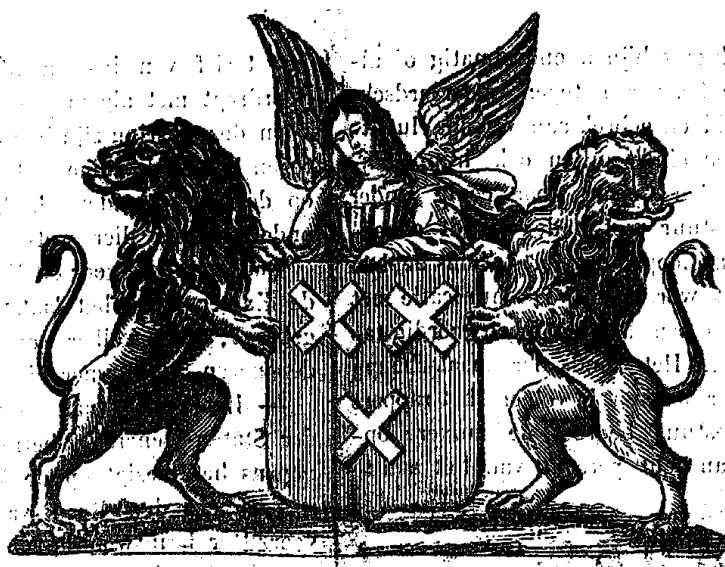

BREDASCHE

COURANT

DONDERDAG

8 SEPTEMBER.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE BREDÁ, brengen bij deze ter kennis der Ingezetenen, dat in den loop dezer maand, door de heeren Opperbrandmeester, vergezeld van den Commissaris van Politie en den Stads-Architect, zal worden gedaan eene generale Brandschouwing, waarbij naauwkeurig zal worden gelet of de stookplaatsen zijn gezuiverd en of alle brandbare of licht vuurvattende stoffen op eenen genoegzamen afstand van de schoorsteenen en stookplaatsen zijn verwijderd en geborgen; met uitnodiging, om gemelde Opperbrandmeesters in hunne te doene inspectie gezins te betemmeren, en met waarschuwing voorts, dat allen en een iegelijk, die zullen worden bevonden te zijn in contraventie van het Reglement op het waren van Brand, zullen worden behoet en gestraft, overeenkomstig de bepalingen tegen de overtreders vastgesteld.

Breda, den 5den September 1853.

STORM.

De Secretaris,

L. D. G. TEYCHINÉ.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 5den September.

De prijs van het brood blijft te Parijs voor de eerste helft van September bepaald op 40 centimes per kilogr. voor de fijnste en 32 voor de tweede soort. Volgens de bestaande verordeningen had de rijzing van den prijs van het meel eene verhoging van den broodprijs tot 45 c. moeten ten gevolge hebben. Maar op last van hooger hand heeft de prefect van politie bepaald dat de broodprijs thans geene verandering zou ondergaan; voor het verlies hetwelk het bakkersgilde daardoor lijdt is door de overheid eene schadelessing toegezegd, zullende aan hetzelfde later een gemiddeld voordeel worden verleend. Dit voordeel zal waarschijnlijk daarin bestaan dat de broodprijs niet aanstonds met de verwachtte daling der graanprijzen wordt verlaagd.

Men verzekert dat de Keizer zelf zich stellig verklaard heeft tegen elke verhoging van den broodprijs voor de hoofdstad boven 40 c.

De hooge prijs van het brood heeft in verschillende plaatsen van Frankrijk tot volksoptochten aanleiding gegeven, onder anderen was zulks te Nantes, Angoulême en Amiens het geval.

De daling der graanprijzen op verscheiden markten van het noorden, het noordwesten en het zuiden van Frankrijk heeft de bezorgdheid der beurslieden voor eenen tijd van schaarschheid verminderd. Vooral hieraan was, volgens het *Journal des Débats*, de vaste stemming der Parijsche Beurs op Zaterdag toe te schrijven.

Het Parijsche blad *l'Univers* bevat op nieuw eene beschouwing over de veel besprokene toezegging van eene voorafgaande mededeeling der organisatie der R. K. kerk in Nederland, en deelt daarin mede, dat het Hof van Rome, ofschoon daartoe ongehouden, uit welwillendheid, in het begin van dit jaar aan het Kabinet van 's Gravenhage heeft doen weten, dat het voornemens was om met den eersten de bisschoppelijke hiërarchie in Nederland te herstellen, dat de bewijzen daarvan zoowel bij het Ministerie in 's Gravenhage als bij den kardinaal *Antonelli* voorhanden zijn, en dat het Nederlandsche Kabinet ze, zoodra het dit goedvindt, kan bekend maken.

Op 11den wordt, van den 25sten II, gemeld, dat de mededeelingen van hen, welke wegens de laatste zamenspanning in hechtenis zijn genomen, nog dagelijks tot meerdere arrestatiën aanleiding geven. De democraten waren voornemens geweest in de eerste plaats de Fransche bezetting aan te lasten, om zich vervolgens meester van de stad te maken.

Het officiële Spaansche dagblad van den 29sten II. bevat een Koninklijk besluit, waarbij het invoeren en verspreiden van het Engelsche dagblad de *Times*, in Spanje verboden wordt. De oorzaak hiervan ligt ongetwijfeld in hetgeen dat dagblad wegens de officiële briefwisseling over de begraafplaatsen der Protestanten in Spanje en de aan dat Rijk onderworpen landen gezegd heeft.

De wijzigingen, welke de Porte wenschte gebragt te zien in de door de vertegenwoordigers der Mogendheden te Weenen opgemaakt nota, hebben niet verstand de goedkeuring der conferentie mogen wegdragen; na rijp beraad hebben de gevolmagtigden echter ingezien, dat de verlangde veranderingen niet van dien aard waren om de nota in het wesen der zaak te wijzigen, waarom zij togetreden zijn en de nota naar St. Petersburg opgezonden hebben, met aanbeveling aan de vertegenwoordigers der Mogendheden bij keizer *Nikolaas*, om al hunnen invloed te bezigen tot verwerving

der goedkeuring van dien Vorst. Men voedt de hoop, dat ook de Russische Keizer toe zal treden, en zijn antwoord wordt dagelijks verwacht.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 4den September.

Reeds voor geruimen tijd werd in de berigten uit St. Petersburg gemeld dat het Russische gouvernement eene expeditie uitrustte om een onderzoekstogt te doen in de zeeën die de Japansche eilanden en Kamschatka bespoelen. Deze expeditie was volgens de met de jongste Indische landpost ontvangen berigten in eene der Chinesche havens aangekomen, bijna gelijktijdig met het naar Japan bestemde eskader der Vereenigde Staten.

Men vermoedt dat de Russische expeditie, ondernomen in een tijdsgewricht waarin omstandigheden welke aan het Russische gouvernement zekerlijk vroeger dan aan de dagbladen bekend zijn geweest, groote gebeurtenissen in oostelijk Azie doen verwachten, nog andere bedoelingen heeft dan het opnemen der kusten.

Het Oostenrijksche bewind in Lombardije heeft de onverwijfde heffing gelast van ruim zestien procenten op de directe belastingen (te weten de grondbelasting, het patentregt en de belasting op het inkomen), zullende de opbrengst dezer buitengewone heffing strekken tot aanvulling van het tekort in de openbare geldmiddelen over het afgelopen dienstjaar, hetwelk vooral ten gevolge van de woelingen der revolutionaire partij een nadeelig slot oplevert.

De *Austria*, een Weener blad, welks redactie met het Oostenrijksche ministerie voor handelszaken in betrekking staat, berigt dat dit ministerie last heeft gegeven tot het aanleggen van eenen spoorweg van Verona over Trient tot Botzen, welke met Mei 1857 voltooid moet zijn, om gelijktijdig de verbetering der rivier de Etsch bij Marco, Nomi en Centa ondernomen wordt.

Volgens een dagblad van Belgrado kwamen nog gedurig versche Russische troepen in de Vorstendommen aan en werden de vestingwerken van genoemde stad onophoudelijk versterkt en met geschut beplant.

De Hospodars der Vorstendommen hebben den Sultan verzocht het bevel tot hunne terugroeping aan eene herziening te onderwerpen, welk schrjven reeds den 12 Augustus te Konstantinopel ontvangen is, maar aan welks inhoud de Porte weinig genegen scheen gevolg te geven.

Sultan *Abdul Medjid*, den 30 April 1823 geboren, en dus eerst ruim dertig jaren oud, heeft bereids 12 erkende kinderen, namelijk 10 zonen, waaronder in 1850 geboren tweelingen, en 2 dochters.

Uit Athene wordt van den 26sten Augustus gemeld dat de stad Thebe den 18den dier maand door eene aardbeving zwaar geteisterd en voor een groot deel in puin gelegd is. Het berigt behelst geene andere bijzonderheden dan dat elf menschen daarbij omgekomen en elf gewond zijn; dat de inwoners thans onder den blooten hemel waren gelegd en vooral ook aan drinkwater gebrek leden; daar al de bronnen van het anders zoo waterrijke Thebe ten gevolge der aardbeving verstopt waren. Deze had zich ook in den omtrek zwaar doen gevoelen en 17 dorpen onbewoonbaar gemaakt; zelfs tot de stad Chalkis had de schok zich uitgestrekt en aldaar eenige huizen doen instorten.

ENGELAND.

DONDEN, den 3den September.

Vrijdag morgen heeft H. M. de Koningin met Prins *Albert* voor de derde maal de tentoonstelling te Dublin bezocht. Des avonds zou het vorstelijk gezin die stad verlaten om zich naar Schotland te begeven.

Velen beschouwen hier de overal heerschende vrees voor het stijgen der graanprijzen overdreven en schrjven de tegenwoordige betrekkelijke duurte der granen onderanderen daaraan toe dat de voorraad der Zwarte Zee, ten gevolge der moeilijkheden tusschen Rusland en de Porte, die men zich vleit nu weldra uit den weg geruimd te zien, nog niet geheel uitkomt.

Den 31sten Augustus is te Londen de eerste vergadering gehouden van deelnemers in de maatschappij die opgericht is, om aldaar een onderaardschen spoorweg aan te leggen. Deze spoorweg zal rooneerst slechts 2 1/2 Engelsche mijlen lang zijn, maar het plan is de onderneming allengs verder uit te breiden, en eindelijk al de nabij Londen eindigende spoorwegen door eene ondergrondse communicatie met het middenpunt der stad met het postkantoor en andere voorname inrigtingen te verbinden. Op de hoofdpunten van Londen neemt het verkeer zoo zeer toe, dat de straten welhaast te eng worden; om hierin te voorzien, zijn eenige spoor-

banen over de huizen heen gelegd; maar deze schijnen ondoelmatig of althans al te kostbaar bevonden te zijn. De bezwaren tegen onderaardsche spoorwegen, namelijk vochtigheid, donkerheid en gebrek aan versche lucht, hopen de ondernemers te vermijden; te dien einde zullen ook hunne rijtuigen niet door stoomkracht bewogen worden, maar door eenig ander middel, hetwelk in het verslag van het bestuur niet nader wordt aangegeven. De baan zal door een gewelfden gang loopen en vier stations hebben, van welke eene opening zal gemaakt worden tot communicatie met den begaenen grond. De vrachtprijzen zullen beneden het tegenwoordig tarief der omnibus-rijtuigen worden gesteld. Het fonds der maatschappij bedraagt 300,000 L. st. en de uitvoering der werken is volgens het rapport voor eene mindere som aanbesteed. Het bestuur begroot de zuivere opbrengst der onderneming op niet minder dan acht percent van het aan te wenden kapitaal.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 7den September.

Openbare Vergadering van den Gemeente-Raad te Breda, gehouden den 6 September 1853, bijgewoond door tien Leden.

De Notulen van den 31 Augustus jl. worden goedgekeurd.

In deze vergadering wordt bepaald dat de op heden afgetredene Leden, naar aanleiding der bepalingen van de Gemeente Wet zitting zullen houden tot de behandeling der geloofsbrieven hunner opvolgers; diensgevolge wordt het presidium waargenomen door den heer van Mierlo, mede af-tredend lid van den Raad.

Daarop wordt het nieuw gekozen raadslid den heer Mr. C. A. van Dam pfechtig gemstalleerd.

Alvorens over te gaan tot het onderzoek der geloofsbrieven van de nieuwe leden, wordt besloten het door de te dien zake benoemde Commissie uitgebragt rapport, omtrent de reclames van den pachter der Mozemarij C. Kayk en van den aannemer van het Baggerwerk L. de Ley; strekkende tot beider afwijzing. — ter visie te leggen ter Secretarie en ter volgende vergadering daaromtrent te besluiten.

Alsmede door den Voorzitter kennisgeving gedaan eener ingekomen missive van Gedeput. Staten, aandringende om de heffing van de plaatselijke opcenten op de hoofdsom der grond- en personele belastingen, te brengen in overeenstemming met de bepalingen der Gemeente Wet.

Welk onderwerp later zal worden behandeld.

Nadat alsnu door den heer van Mierlo, in verband met vorenstaande, het presidium was overgedragen aan den heer Loonen, als oudste lid in jaren, — wordt op de conclusie van het rapport der door laatstgem. benoemde Commissie tot onderzoek der geloofsbrieven van de heeren Storm, de Roy, Kerstens, van Reuth en van Mierlo, als nieuw benoemde leden van den raad, tot hunne toelating besloten.

De zitting werd hierna opgeheven.

— De derde verjaardag van Z. K. H. den Prins van Oranje is li. Zondag alhier op de gebruikelijke wijze gevierd.

— Gisteren morgen zijn onze vesting doorgetrokken 3 Eskadrons van het 1ste Regiment en 3 Eskadrons van het 4de Regiment Dragonders, onder bevel van den Generaal-Majoor Storm de Grave, welke troepen in de jongste weken oefeningen in het groot, regiments- en brigade-evolutiën, op de Rijensche heide uitvoeren. Zij hadden zich tot een militairen wandelrid uit hunne kantonnementen Oosterhout, Dongen, Gilze en Rijen nabij het kadetten-kamp op de Oosterhoutsche heide vereenigd, trokken de Boschpoort door en de Ginnekenpoort weder uit, over Ginneken naar Bavel, waar kortstondig gerust werd, en de verschillende Eskadrons daarop weder naar hunne kantonnementen terugkeerden. De schoone houding der ruiters en het goed voorkomen der paarden werden algemeen bewonderd.

De Eerste Kamer der Staten-Generaal heeft in hare zitting van Maandag aangenomen met algemeene stemmen:

het wets-ontwerp tot regeling van het fonds van consignatiën, zonder beraadslaging, en het wets-ontwerp tot opheffing der in den Molukschen Archipel bestaande beperkende bepalingen met opzigt tot den handel en de scheepvaart aldaar, nadat de Minister van Kolonien en de heer van Rijkevorsel daarover het woord hadden gevoerd.

De commissie van rapporteurs voor het wets-ontwerp regelende het toezigt op de onderscheidene kerkgenootschappen heeft haar verslag ter tafel gebragt.

De Kamer heeft bepaald dat de beraadslagingen over deze wets-voordragt zullen plaats hebben op aanstaanden Woensdag, aan te vangen des voormiddags ten elf ure.

In deze zitting zijn betrekkelijk het laatstvermelde voorstel van wet ingekomen honderd zeventien adressen houdende bezwaren daartegen, en zes tot ondersteuning daarvan. Al die adressen zijn verzonden naar de Commissie voor de Verzoekschriften.

— In de zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal van gisteren is het wets-ontwerp tot sluiting van het kanaal van St. Andries, nadat daarover door den Minister van Binnenlandsche Zaken en de heeren van Dam van Isselt, van Sasse van Lisselt, van Smindaren, Lotse, van Wessens en Regout het woord was gevoerd, met 27 tegen 10 stemmen aangenomen.

Het wets-ontwerp tot duurzame regeling van het beheer der gelden wegens verstrekingen is met 28 tegen 9 stemmen aangenomen, nadat aan de beraadslagingen daarover was deel genomen door den Minister van Oorlog, en de heeren van Swinderen, Cost Jordens en van Rijkevorsel.

Nadat de Minister van Finantiën en de heeren van Andringa de Kempenaar, van Rijkevorsel en Regout over het wets-ontwerp tot wijziging van

het tarief van in- en uitgaande regten gesproken hadden, is die wets-voordragt met algemeene stemmen aangenomen.

In deze zitting zijn ingekomen twee en dertig adressen houdende bezwaren tegen het aanhangige wets-ontwerp betrekkelijk de regeling van het toezigt op de onderscheidene kerkgenootschappen, en vijftien verzoekschriften tot ondersteuning dier wets-voordragt.

De Commissie voor de Verzoekschriften heeft omtrent een aantal petitiën bij de Kamer tegen het laatstvermelde wetsvoorstel ingekomen, verslagen uitgebragt, met welker conclusie, strekkende om de adressen ter griffie te deponeren, de Kamer zich achtereenvolgens heeft vereenigd.

— Het verslag aan de Commissie van rapporteurs van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, betreffende het onderzoek van de voorgedragene wet nopens het toezigt op de kerkgenootschappen in de afdeelingen der kamer, is, namens den Raad van Ministers, door den heer Pahud, als tijdelijk voorzitter beantwoord, en de genoemde Commissie heeft geoordeeld dit antwoord met de gemaakte aanmerkingen ter kennis der Leden te moeten brengen.

Uit deze stukken blijkt hoofdzakelijk dat het onderzoek, in de afdeelingen, waaraan 33 leden hebben deel genomen, vier hoofdpunten voortnamelijk in aanmerking gekomen zijn: 1°. de grondwettigheid eener regeling van het staattoezigt op de kerkgenootschappen; 2°. de noodzakelijkheid van deze wet; 3°. de wet van Germinal en hare afschaffing; 4°. de onderhavige voordragt zelve in verband met de Grondwet en de eischen van het algemeen belang.

1. Verreweg de meeste leden zijn van oordeel geweest, dat de Grondwet het vaststellen eener wet tot regeling van het toezigt van den Staat op de onderscheidene kerkgenootschappen niet verbiedt. Zij achten zoodanige wet dus niet strijdig met de letter der Grondwet. Doch onder deze leden waren er sommigen, die het regelen van dit onderwerp bij de wet met den geest der Grondwet minder vereenigbaar beschouwden. De overige leden meenden, dat het onderwerp door de Grondwet reeds geregeld is, en dat het dus met hare voorschriften niet overeengebragt kan worden, nieuwe regels bij de wet daaromtrent in te voeren, waar hoogstens alleen het vaststellen van repressieve bepalingen te dien aanzien in aanmerking zou kunnen komen.

2. Zonder daardoor geacht te worden de gedane voordragt in allen deele goed te keuren, heeft de meerderheid der leden de noodzakelijkheid dezer wet in de gegevene omstandigheden gereedelijk erkend. Vrij algemeen werd daarbij te kennen gegeven, dat men het ontstaan dier noodzakelijkheid betreurde. Van de andere zijde werd dezelve ontkend; en aan de voorstelling der gronden en omstandigheden, waarom die noodzakelijkheid van de zijde der meerderheid beweerd was, eene verklaring gegeven, waaruit veeleer het ongeoorloofde en ondoeltreffende der wet zou moeten worden afgeleid.

3. De meeste leden hebben zich onthouden van een stellig antwoord te geven op de vraag of de wet van Germinal Xde jaar nog als verbindbaar kan worden beschouwd. Door de overigen werd die vraag deels toestemmend, deels ontkennend beantwoord. Doch vrij algemeen heeft men geoordeeld dat eene opzettelijke afschaffing dier wet allezins wenschelijk moet worden geacht.

4. De beoordeeling der voorgedragen wet en hare toetsing aan de Grondwet en aan het algemeen belang heeft tot uitvoerige en zeer uiteenloopende beschouwingen geleid. Een groot aantal leden achtte de voordragt niet ongrondwettig en keurde haar in de gegevene omstandigheden strookende met het algemeen belang. Vele andere leden hebben een ongunstig oordeel uitgedrukt. Aan die zijde werd het wetsontwerp of als strijdig met de Grondwet, of als onvolledig, of als uit overdrijving geboren, of als onnuttig afgekeurd. Men vond gebrek aan overeenstemming tusschen de bepalingen van het ontwerp zelf; men oordeelde dat het algemeen belang door deze wet niet zal bevorderd worden: men vreesde dat hare strafbepalingen of niet toegepast worden, of tot botsing aanleiding geven zullen, en dat het zij de wet al dan niet wordt toegepast, de opgewekte strijd tusschen over-dreven eischen door dezelve niet ingelegd, maar aangewakkerd worden zal.

— Het Staatsblad n°. 85 behelst een besluit van den 31sten Augustus 1853, tot opheffing van Geertruidenberg als losplaats voor steenkolen, bij invoer langs den Rijn en de Maas.

— Het Staatsblad n°. 82 behelst de wet van 31 Augustus tot verlen-ging met een jaar van den termijn bij art. 293 der gemeente-wet gesteld.

— Het Staatsblad n°. 83 behelst een besluit van den 30sten Augustus houdende bepaling van den uiterlijken vorm der uit te geven muntbiljet-ten. Aan het hoofd zullen zij hebben links de woorden: «wettig betaalmiddel», rechts: «Koninkrijk der Nederlanden»; daaronder in het midden het woord: «Muntbiljet» groot tien, vijftig of honderd gulden, en het Nummer. Vervolgens komt de vermelding dat het biljet elken werkdag verwisselbaar is in zilver bij de Nederlandsche bank. Onder aan de af-teekening, staan links de woorden: «Gezien bij de Nederlandsche bank»; in 't midden: «Geregistreerd»; rechts: «De Minister van Finantiën» met den stempel van diens handteekening.

Deze inhoud wordt omgeven van eenen gegraveerden kunstrand, waarin onder anderen voorkomt: bovenaan: het Rijks-wapen; onderaan: de geheele inhoud van art. 10 der wet; ter linker zijde, bovenaan: de letter van het register, en aan den voet, de waarde van het muntbiljet in cijfers; ter rechter zijde, bovenaan: eene herhaling van het nummer in den tekst vermeld, en aan den voet nogmaals de waarde van het muntbiljet in cijfers. De muntbiljetten worden aan de achterzijde voorzien van den in-verso-druk van den kunstrand en van eenen overdruk, houdende het Rijks-wapen; omringd van eenen eiken- of eenen Oranjestak, onder het wapen met elkander vereenigd. Deze overdruk is: blaauw, voor de stukken

van f 10; rood, voor die van f 50, en bruin, voor die van f 100. De muntbiljetten worden gedrukt op daartoe expresselijk vervaardigd papier van tien bij zestien-Nederlandsche duimen. Zij voeren tot watermerk het woord *Muntbiljet* en bovendien aanwijzing van de waarde van ieder stuk. Zij worden voorzien van den stempel der handteekening van den Minister van Financien. Daarenboven worden zij geregistreerd en onderteekend door de personen, daartoe door den Minister van Financien aan te wijzen, en voorts, overeenkomstig art. 5 der wet, ten kantore van de Nederlandsche Bank voor gezien geteekend, ten bewijze, dat het Fonds tot verzekering van de verzilvering der rentelooze schuld, overeenkomstig de bepalingen van artt. 3, 4 en 5 der wet, behoorlijk is daargesteld. Het bij art. 1 der wet van 26 April 1852 (*Staatsblad* n°. 90) toegestaan bedrag van tien millioen gulden wordt geheel daargesteld.

— Bij Koninklijk Besluit van den 29sten Augustus II., is aan den Heer J. Menu, gewezen griffier van de Staten dezer provincie, ten laste van den staat een jaarlijksch pensioen verleend van f 1462.

— De *Staats-Courant* vermeldt heden dat Z. M. bij besluit van den 4den dezer Z. K. H. den Prins van Oranje benoemd heeft tot luitenant-ter-zee van de 2de Klasse en tot 1sten luitenant bij het 1ste bataillon van het regiment grenadiers en jagers à la suite van dat korps.

— Z. M. de Koning is Donderdag morgen omstreeks half acht ure over Naarden en Soest, op de hoogte van het kamp bij Zeist aangekomen en aan de herberg de *Oude Tempel* uit zijn rijtuig te paard gestegen, en heeft zich omverwijd met zijne adjudanten, de majoors graaf van Lynden en van Heemstkerk en den kapitein Schönstedt, benevens eenige ordonnans-officiëren, naar genoemd kamp begeven. Nadat Z. M. op het terrein, waar de kampende troepen in bataille gerangeerd stonden, nabij den rechter vleugel door den oppelbevelhebber begroet en bij het bataillon grenadiers en jagers gekomen was, hief de muziek van het regiment het *Wilhelmuslied* aan en passeerden de troepen de revue. Na vervolgens ter zelfder plaats de handgrepen met juistheid uitgevoerd te hebben, rukten zij weder brigadesgewijze in gesloten kolonne naar de heide, waar zij in het bijzijn des Konings eenige evolutiën uitvoerden en, na voor Z. M. gedefileerd te hebben, kampwaarts terugkeerden. Eene groote menigte was naar het kamp gegaan om Z. M. te zien aankomen, wiens beleefdheid en minzaamheid jegens de militairen en het publiek alle harten innam.

Vrijdag hebben de bij Zeist gekampeerde troepen onder geleide des Konings, eene groote militaire promenade gemaakt langs het huis ter Heide, den Macadamweg, door Zeist en langs het huuftgoed Vollenhoven terug. Ten 10 ure uit het kamp vertrokken, waren zij omstreeks 2½ ure aldaar wedergekeerd. Het was een heerlijk gezicht de troepen welgemoed en in de beste orde langs den grooten weg te zien voortmarcheren. Overal langs dien weg werd de Koning met geestdrift begroet. Het geheele dorp was op de been en de vragde algemeen. Zaterdag viel den geheelen dag een hevige regen. Gelukkig hadden de troepen toen rust.

Zondag morgen was het weder boven verwachting fraai, en begaven zich van den zeer vroegen morgen reeds eene ontelbare menigte menschen en rijtuigen van Utrecht en elders naar het kamp. Men kon in waarheid zeggen, dat de geheele weg bezaaid was met voetgangers en rijtuigen. Te tien uren werd de godsdienstoefening gehouden voor de Hervormden en Rotmsch Katholijken, voor elk op eene daartoe met zorg ingerigte plaats. Z. M. de Koning en naast hem Z. K. H. de Prins van Oranje in zijne uniform als 1ste luitenant der grenadiers, woonden de Godsdienstoefening der Hervormden, onder het gehoor van ds. Bos van Soest bij en werden beiden door den Predikant op eene zeer gepaste wijze aangesproken, en geluk gewenscht met den verjaardag des Kroonprins. Terwijl het krijgsvolk rondom den op eene hoogte geplaatsten kansel geschaard stond, had men echter toegelaten, dat eene menigte toeschouwers binnen den kring stonden, welke alle het plegtige gezang met hunne stemmen begeleidden en in het gebed zich konden vereenigen, toen Gods beste zegeningen voor het Vaderland, voor het Nederlandsche leger en voor den Koning en zijn huis werden afgesmeekt.

Na afloop van deze plegtigheid rukte het krijgsvolk naar de tenten, en kwam weldra gewapend terug, als wanneer er eenige oefeningen plaats grepen, onder het oog des Konings, alsnu omringd door een talrijken staf. Inmiddels zag men, in de verte, aanrukken drie eskadrons dragongers en eene batterij artillerie. Nadat aldaar eenige manoeuvres waren uitgevoerd, alles onder kommando van den Koning, wiens forsche mannelijke stem, overal heenen klonk, en nadat de Prins van Oranje in een open rijtuig de gelederen, onder een aanhoudend gejuich der soldaten en der toeschouwers, langs gereden was, eindigde deze plegtigheid met het defileren der troepen voor Z. M. den Koning en Z. K. H. den Kroonprins.

Vervolgens liet de Koning een grooten kring formeren, en de hoofd- en andere officieren zich daar vereenigen. Met luider, voor iedereen verstaanbare stem hield Z. M. alstoen eene aanspraak aan die officieren en stelde daarbij op nieuw dan gescheiden Kroonprins aan het leger voor, en na met krachtige woorden te hebben doen uitkomen wat het Nederlandsche leger steeds is geweest, en hoe deszelfs banieren dikwerf met bloed zijn geverwd geworden, sprak Z. M. op de meest hartelijke wijze zijne vreugde uit van dezen voor hem zoo gelukkigen dag in het midden van dit legerkamp te mogen doorbrengen en daarop met luider stem den kreet van *Leve de Prins van Oranje!* uitende, werd deze geliefde wensch door duizenden herhaald en dadelijk achtervolgd door een even welgemeenden kreet van *Leve de Koning!*

Maandag hebben in het kamp van Zeist de groote manoeuvres in het vuren een aanvang genomen en des middags was er bij Z. M. groot diner, waaraan de generaals in vreemde dienst, die zich aldaar bevinden, benevens de Nederlandsche generaals en hoofdofficiëren deel hebben geno-

men. De beide brigade-kommandanten van het kamp, de kolonel baron van Geen en de kolonel baron van Ayta Rengers, zijn op den verjaardag van Z. K. H. den Prins van Oranje tot adjudanten van Z. M. in buitengewone dienst benoemd.

— Van wege de Nederlandsche Bank zijn, naar aanleiding van het Koninklijk besluit van den 9den Junij 1852 (*Staatsblad* n°. 124) de volgende opgaven openbaar gemaakt: omloopende bankbiljetten f 81,161,085, saldo's van rekeningen-courant f 22,126,639. 81, en munt- en muntmateriaal f 97,301,862. 79½.

— Te Rozendaal is den 1sten dezer een aanvang gemaakt met den bouw van het station, terwijl de aarden baan van de grenzen tot Rozendaal binnen weinige dagen geheel afgewerkt zal wezen. Met de onteigening gaat het eveneens naar wensch; de perceelen onder Rozendaal zijn allen, die onder Gastel, Oudenbosch, Rucphen en Hoeven reeds voor het grootste deel in der minne onteigend.

— Uit Zierikzee schrijft men, dat er uit Engeland en Belgie concessie is gevraagd tot het aanleggen van een spoorweg van Brouwershaven naar Rozendaal.

— Uit Oirschot schrijft men:

» Men verneemt thans met zekerheid, dat de reeds lang besproken grindweg van Tilburg op Moergestel en deze gemeente naar Eindhoven eindelijk tot stand zal komen, zoodat men de aanbesteding daarvan eerslang te gemoet ziet.

» De oogst valt in deze streken redelijk goed uit; rogge, gerst en haver zijn alle van eene goede kwaliteit en geven een middelmatig beschoot; de boekweit belooft veel. De aardappelen zullen een ruim gewas opleveren, daar de ziekte zich slechts tot het loof uitgebreid heeft en de knol gaaf en smakelijk is. Niettegenstaande al deze gunstige berigten, blijven ook hier de graanprijzen steeds hoog.

— Langs den Hollandschen ijzeren spoorweg zijn in de maand Augustus 109,645 reizigers vervoerd, hebbende de opbrengst van reizigers, goederen enz. in die maand bedragen f 123,159. 21.

Langs den Rhijnspoorweg zijn 56,584 reizigers vervoerd en is de opbrengst geweest f 90,438. 25.

— De Burgemeester van Numansdorp heeft berigt in dato 30 Augustus jl., dat dezer dagen, wanneer er van wien onbekend, door hem ontvangen zijn twee nagemaakte guldens, voorzien van het jaartal 1848, geslagen met het borstbeeld van Z. M. *Willem II.* Zij zijn zeer nauwkeurig vervaardigd en alleen aan den doffen klank te herkennen. De beide guldebs zijn onmiddellijk overgemaakt aan het muntcollegie te Utrecht. Intusschen wordt het, in het belang der zaak, niet ondienstig geacht op dit ook elders meermalen voorgekomen feit de algemeene aandacht te vestigen.

— Lt. Zaterdag vierde de hoogleeraar C. B. Tilanus te Amsterdam zijn 25jarig professoraat aan de Klinische school aldaar, gelijktijdig met het 25jarig bestaan der school. Bij die gelegenheid werd hem door zijn voormalige en tegenwoordige kweekelingen eene kostbare en prachtige zilveren vaas met toepasselijke zinnebeelden en opschrift aangeboden, als een blijk van erkentelijkheid voor het genoten onderwijs. De vaas is vervaardigd door den heer Bonebakker, waarbij gevoegd was eene geschrevene opdracht op perkament, het werk van den schoonschrijver den heer G. Eduard Meijer.

— Op voordragt van den Minister van Binnenlandsche Zaken heeft de Koning goedgekeurd dat het Paleis op het Plein te 's Hage, vroeger door Zijne Majesteit bewoond, worde bestemd voor de plaatsing van het Rijksarchief.

— De *'s Gravenhaagsche Nieuwsbode* behelst een uitvoerig betoog, om op grond der uit verschillende landen van Europa en ook uit Amerika ontvangen wordende berigten aan te toonen, dat men alle reden heeft om zich door geene ijdele beduchtheid voor zeer hooge graanprijzen te laten vervoeren, en dat, ofschoon de mogelijkheid voor het oogenblik gevoeld moge worden, het gegrond vooruitzicht bestaat dat de prijzen hun gewoon standpunt van de laatste jaren weldra zullen hernemen.

— De *Staats-Courant* behelst het volgende overzicht van de tegenwoordige toestand der graangewassen en aardappelen in deze provincie. De tarwe stond in sommige streken tot in het midden van Janij allerschoonst te velde, in andere had zij reeds vroeg veel geleden door het natte voorjaar; in het algemeen was zij dun in het stroo; zij is roer en in den bloeitijd gaan liggen, zoodat de tarwe weinig boven een half gewoon gewas kan beschouwd worden.

Over het algemeen en vooral in de zandgronden heeft men van de rogge eene betere verwachting dan van de tarwe; in het maaien heeft men echter opgemerkt dat het beschoot middelmatig zal wezen, en slechts op ¾ van een gewoon jaar gerekend mag worden; de rogge levert dit jaar meer stroop, dan in het verledene het geval is.

Ofschoon in sommige streken door het natte voorjaar de garst en haver veel hebben geleden, doen zij evenwel eene allezins bevredigende uitkomst verwachten.

De jongste hagelslag van 23 Augustus jl., heeft echter op vele plaatsen aan de haver aanzienlijke schade toegebracht.

De boekweit staat over het algemeen in dit gewest uitmuntend en belooft eene goede opkomst; hetgeen van de haver, door den in de afgelopen maand plaats gehad hebbende hagelslag, wordt gezegd, is ook in ruime mate op de boekweit toepasselijk; in sommige streken echter is dit gewas ½ afgehageld, in onderscheidene andere geheel vernield.

Het koolzaad stond gunstig te velde; in eenige streken geeft het een goed beschoot, in de kleigronden echter valt het tegen, vooral het winterzaad, waarvan men vroeger de beste verwachting had; de kwaliteit is middelmatig, en in het kanton Oss heeft men ondervonden dat het zaad weinig olie oplevert; daar waar den 8sten Augustus jl. hagel is gevallen heeft men geen vierde gedeelte van het koolzaad dat droog te velde lag, overgehouden; ook de hagelslag van 23 Augustus, daaraanvolgende heeft aan het toen nog te velde staande zaad veel schade veroorzaakt.

Volgens de eerst ingekomen berigten, werd de aardappeloogst in het algemeen zeer ongunstig aangemerkt; het natte voorjaar is de oorzaak ge-

weet, dat die vrucht veertien dagen later dan gewoonlijk en dan nog onregelmatig uitkwam; de bekende aardappelziekte openbaarde zich ongeveer acht dagen vroeger dan in het verleden jaar en nam met rasche schreden toe, zoodat in weinige dagen op de meeste velden het loof gepl en verdord was geworden; in sommige gemeenten zelfs had zich de ziekte nog nimmer in een zoo hevigen graad vertoond en leverde een treurig aanzien op.

De latere berichten zijn daarentegen van meer bevredigenden aard en men heeft in de laatste dagen algemeen opgemerkt, dat de ingevallen droogte den verderen voortgang der aardappelziekte grootendeels heeft belet. Behalve dat de knol of de vrucht sedert de eerste verschijnselen der ziekte aanmerkelijk groter geworden is, wordt op vele velden waargenomen dat de stengels aan hunne toppen uitspruitsels geschoten hebben die een jeugdige groen aanzien behouden en alzoo het bewijs opleveren dat de plant in zekere mate van hare groei kracht door de ziekte heeft verloren dan in vorige jaren steeds het geval is geweest. Men vermoent dan ook het gr thans voor te mogen houden dat in dit jaar in het algemeen meer aardappelen dan in 1852 zullen geroid worden.

Ten slotte mag men aannemen dat de minder gunstige uitkomsten van eenige oogstgewassen door andere, beter uitgevallen en vooral door het vrees bestaande gunstiger vooruitzicht van den aardappel oogst eenigermate vergoed zoud worden, indien niet de bij herhaling in de meeste streken van dit gewest voorgevallen hagelslag in vele gemeenten eene bezorgde toekomst deed vooruitzien.

Ook uit Assen wordt berigt dat de vrees voor eenen mislukten aardappel oogst in die streken althans niet bewaarheid is geworden; de ziekte scheen zich niet aan de knol mede te deelen, en de in groote hoeveelheden gepoote aardappelen leverden eene goede vrucht en een goed beschot op. Ook de boekweit oogst was wel geslaagd.

GRAANMARKT.
AMSTERDAM, den 5. September.

TARWE in een doen, met weinig handel; verk.: 130 R withoute Pools. f 416, 428, 429 R Bente dito f 406, 127, 128 R dito f 395, f 400, 124 R ger. dito f 350; 126 R Rijn f 360.
ROGGE prijshoudend, met goeden handel; verkocht in Entr.: 117 R Jar. f 219, 118 R N. dito f 223; in Cons.: 123 R Odessa f 243; 121, 122 R Pans. f 237, f 240; 118, 119 R Donau f 228, f 231; 114, 115, 116 R O. Gedroogde f 215, f 218, f 221; in Veiling: 113 R O. Gedroogde f 212, f 213.
Gerst f 3 a f 4 hooger: 110 R Nieuwe Deensche f 212; 104, 103 R N. Old. Winter f 191, f 195.
BOVENWIJDE onder handel.
BOVENWIJDE in een hooger, met minder genegen koopers; verkocht 114, 117, 119 R Holst. f 215, f 226, f 232.
KORNBLOEM williger; op 9 vaten. Olie te leveren, in Sept. en Oct. eerstk. f 11, f 12.
LINZAARD in een doen: 113/114 R Odessa f 335.
RAAPOLIE; sets (lager: op 6/w. f 40 1/2; Vlieg: f 39 1/2 a 1/2; 1 Oct. eerstk. f 40 1/2 a 1/2; 1 Nov. eerstk. f 40 1/2 a 1/2; 1 Dec. eerstk. f 41 a 40 1/2; 1 Mei eerstk. f 41.
LIJNOLIE, flauw: op 6/w. f 33; Vlieg. f 32; 1 Oct., 1 Nov. en 1 Dec. eerstk. f 34.
HENNEPOLIE op 6/w. f 39 1/2; Vlieg. 38 1/2.
KAAPKOEKEN per 1040 st. f 82 a f 86. — **LEINKOEKEN**, per 1040 st. f 11 a 13.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA.
VAN DEN 5. SEPTEMBER 1853.

Het Nederl. Middel Tarwe	0.00 tot f 0.00
Het dito Rogge Oude	0.00
Het dito Rogge Nieuwe	8.75
Het dito Boekweit Oude	0.00
Het dito Boekweit	0.00
Een Vleeschpond Boter	6.80
Zand-Aardappelen (Vat of Mulde)	f 1.80 tot f 2.80
Houtkoolen Tehouw	2.75
Het 1000 Doef. Hout	2.00
Het 1000 Spaanders	2.90
Het 1000 Stuikjes	3.00
De 1000 Nutsaard	3.00

221ste STAATS-OTERIJ.
TWEDE KLASSE.

1° TREKKING. No. 8120, 2500, Nos. 8605, 2662, 4189, 9921 ieder f 1000.
2° — No. 10200, 20000, Nos. 9235, 2040 ieder f 1000.

Ten AMSTERDAMSCHEN BEURS VAN 6 September) was de fondsnoteering: Ned. 2 1/2 pCt. 63 1/16; 3 pCt. 70 1/8; 4 pCt. 98 1/2; O. Ind. Leening 4 pCt. 95 1/16; 1/2; Amst. Symp. 3 1/2 pCt. 97 1/2; Handelm. 129 1/4; 130; Belgie 2 1/2 pCt. 52 1/16; Spanje onbeve. st. 1 pCt. 23 1/8; 3 pCt. 47 1/4; 3 pCt. Binnel. a 6/m. 43 1/2; 3/16; Coup. Bewijzen 6 1/2; 1/2; Amst. Sch. 3 1/2; 3 pCt. 40 1/2; 3/8; Oude Russen 109; dito 1831 en 33 98; 4 1/2 pCt. 100 1/8; 4 pCt. hij Hope 93 1/2; 3/4; Id. bij Sieglitz 92 1/2; Cent. van Assen, 6 pCt. 75 1/2; Oostn. Metall. 5 pCt. 82 1/2; 1/2; dito 1852 82 1/2; Nieuwe 1847 2 1/2 pCt. 42 1/2; 1/2; dito 1851—52 42 1/2; 1/2; Nieuwe 5 pCt. 95 1/16; 7/8.

Advertentiën.

Heden beviel voorspoedig van eene **DOCHTER, HELENA HENRIETTA DE MAN**, geliefde Echtgenoot van **J. P. DE MAN.**

Breda, den 5 September 1853.
Eenige Kennisgeving.

PRO JUSTITIA.

Bij Vonnis der Arrondissements-Regbank te Breda van den 30. Augustus 1853 is **MARIA KNAAP**, laatst woonachtig te **Molde en Drimmelen**, gesteld onder Curateele.
De Officier van Justitie te Breda,
H. L. MAARSCHALK.

Te Breda, bij **BROESE & COMP.**, Boekdrukkers en Boekverkoopers.

* * **Ondergetekende KAARSEN FABRICANT te Leiden**, beveelt zich beleefdlijk aan tot de **LEVERING** van **BESTE** en **LANGBRANDEDE ILLUMINEER-GBAZEN**, voor het aanstaande **25** jarig **ACADEMIEFEEST**, tot civiele prijs.

J. A. ZUUR,
N. RUIJN.

* * **DU BARRY'S REVALENTA** bevat meer voedende bestanddeelen dan enig ander voedsel en toch verteert het spoedig en wekt den eetlust op; het maakt eene grage maag bij gezonden en zieken en geneest spoedig alle kwalen, die uit eene slechte spijsvertering en kwade sappen voortkomen. Hardlijvigheid, onregelmatigheid in de verrigtingen, verstoppingen, zuur, kramp, buikpijn, stuipen, maagwater, diarrhae, zenuwziekte, galachtigheid, aandoening van lever en nieren, windzucht, opgezetheid, hartkloppingen, zenuwachtige hoofdpijn, doofheid, suizen in het hoofd en in de ooren, zijhoofdigheid, pijn tusschen de schouderbladen, en in bijna alle deelen van het lichaam, stiepende ontsteking en verzwaaring in de maag, huiduitslag, scheurbuik, koorts, klierziekte, onzuiverheid, bloedarmoede, tering (wanneer zij niet hopeloos is), waterzucht, reumatiek, jicht, influenza, griep, misselijkheid en braking gedurende de zwangerschap, na het eten of op zee, neerslagtigheid, milzucht, algemeene verzwakking, verlamming, hoest, aamborstigheid, benaauwdheid op de borst, slimziekte, ongedurigheid, slapeloosheid, blozen zonder aanleiding, beying, afkeer van de zamenleving, ongeschiktheid tot studie, zinsverbijsteringen, verlies van het geheugen, duizeling, ophooping van bloed naar het hoofd, uitputting, mismoedigheid, ongegronde vrees, besluiteloosheid, wanhoop, zucht tot zelfmoord, enz.

Du Barry's Revalenta wordt in onderstaande Dépôts verkocht.

1 R	2 R	3 R	12 R
2 Guld.	5 Guld.	8 Guld.	46 Guld.

Dubbel geconcentreerde zijn in de grotere Canisters ook voorhanden.

Eene Holl. Gebruiks-aanwijzing is bij iedere doos. Op aanraden van eenige Heeren Doctoren zijn wij zoo vrij, de faculteit opmerkzaam te maken, dat dit Meel er krachtig toe bijdragen kan in behandeling zijnde Patienten te genezen, die eene strenge diët moeten houden.

Amsterdam, Verkoophuis. Breda, Wed. W. J. J. P. J.
Bergen-op-Zoom, D. Pouwels. Kannemans van Dijkhorst.
P. Appelbóhm, Apoth. Tilburg, C. H. Domhoff.
Boxmeer, G. Muller.

* * De **KOLONEL** en **PLAATSELIJKE KOMMANDANT** der Vesting **Breda**, als belast met het beheer der Garnizoens-Bakkerij, is van meening, om onder nadere goedkeuring van het Ministerie van Oorlog, op **Woensdag den 21. September 1853**, des middags ten 12 ure, **AAN TE BESTEDEN** het **LEVEREN** van:

- 8 Lasten **ROODE RHIJNTARWE**, minstens moetende wegen, 77 Ned. R.
- 8 Lasten **WITTE ZEEUWSCHE TARWE**, minstens moetende wegen, 74 Ned. R.
- 4 1/2 Lasten **NOORD-BRABANTSCHE ROGGE**, minstens moetende wegen, 72 Ned. R.

Zullende de Voorwaarden dier levering van en met heden ter inzage liggen op het Bureau van hem Plaatselijke Kommandant.

Men is genoodigd te zorgen, dat even als op de Monsters, de Inschrijvings-Biljetten op den omslag of de hantseerde, met het Merk des Inschrijvers gekenmerkt zijn.

MUGGENWAARD onder **WERKENDAM**.
VOORLOOPIGE AANKONDIGING

OMTRENT
Eene zeer belangrijke **OPENBARE VERKOOPING** van **GRIENDGEWAS**, meest **Eenjarig**, bij ook eenig **Driejarig**, zulks op **Vrijdag den 7. October** aanstaande, des voormiddags, in het **Hof van Holland**, te **Dordrecht**.

* * Dezez dagen is bij **A. C. KRUSEMAN**, te **Haarlem**, van de Pers gekomen, eene

VOLKS-UITGAVE

DE NEGERHUT.

Vertaling van den Heer **C. M. MENSING**, **heleel Compleet** in één net Gekartonneerd Deeltje,

voor **90 Cents**.

De Uitgever rekenende op een voor ons Land nuttigen woord, heeft alleen in die verwachting zulk een nuttigen **WOON-GOEDKOPE UITGAVE** ondernomen. Het Boek vinde thans zijne plaats in ieder Huisgezin, onder alle Standen der Maatschappij.

Te Breda, bij **BROESE & COMP.**, Boekdrukkers en Boekverkoopers.